

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON O ENERGIJI I REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Sarajevo, decembar 2022. godine

ZAKON O ENERGIJI I REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Predmet zakona)

- (1) Ovim zakonom uređuju se način utvrđivanja i provođenja energetske politike i planiranja razvoja, akti kojima se utvrđuje i na osnovu kojih se provodi energetska politika i planiranje energetskog razvoja, opredjeljenje za korištenje obnovljivih izvora energije i ostvarivanje energijske efikasnosti, organizacija i funkcionisanje regulatornog tijela te osnovna pitanja obavljanja i regulisanja energetskih djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).
- (2) Ovim zakonom uređuju se pitanja koja su od zajedničkog interesa za sve energetske djelatnosti ili koja su vezana za više oblika energije, pri čemu se pitanja vezana za sektore električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata, toplotne energije, obnovljivih izvora energije i energijske efikasnosti uređuju posebnim zakonima.

Član 2.

(Definicija pojedinih izraza)

- (1) Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:
 - a) „Energetski subjekat“ označava pravno ili fizičko lice koje obavlja jednu ili više energetskih djelatnosti.
 - b) „Regulatorna komisija“ označava Regulatornu komisiju za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine.
 - c) „Energetska zajednica“ je zajednica Evropske unije i ugovornih članica u skladu sa Ugovorom o uspostavi Energetske zajednice (“Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori”, broj 9/06).
 - d) „Energetski sistem“ je elektroenergetski sistem, sistem prirodnog gasa, nafte ili derivata nafte ili toplotni sistem, koji se sastoji od energetskih objekata međusobno povezanih tako da čine jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu.
 - e) „Imatelj dozvole“ je energetski subjekat koji posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti.
 - f) „LPG“ je tečni naftni gas.
 - g) „Mrežni sistem“ označava dio energetskog sistema koji se koristi za transport ili distribuciju električne energije, prirodnog gasa, nafte ili toplotne energije.
 - h) „Ugroženi kupac“ je kupac iz kategorije domaćinstva kome je ovaj status priznat po osnovu stanja socijalne potrebe, odnosno visine prihoda ili udjela troškova za energiju u okviru raspoloživih prihoda.
 - i) „Zaštićeni kupac“ je kupac iz kategorije domaćinstva kome je ovaj status priznat po osnovu potreba zaštite života i zdravlja, zbog čega ne smije biti isključen sa elektroenergetske mreže.

(2) Izrazi koji nisu definisani ovim članom imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata, toplotne energije, obnovljivih izvora energije i energijske efikasnosti usvojenim na nivou Federacije.

DIO DRUGI – ENERGETSKA POLITIKA I DJELATNOSTI

POGLAVLJE I. ENERGETSKA POLITIKA I PLANIRANJE RAZVOJA ENERGETIKE

Član 3.

(Ciljevi energetske politike)

Energetska politika Federacije obuhvata mjere i aktivnosti koje se poduzimaju radi ostvarivanja sljedećih dugoročnih ciljeva:

- a) pouzdano, sigurno i kvalitetno snabdijevanje energijom i energentima,
- b) dugoročno uravnotežen i održiv razvoj energetskeg sektora,
- c) konkurentnost na tržištu energije zasnovanom na načelima nediskriminacije, javnosti i transparentnosti,
- d) zaštita krajnjih kupaca,
- e) zaštita prava i interesa energetskeg subjekata,
- f) stvaranja uslova za investiranje u energetiku,
- g) razvoj energetske infrastrukture i uvođenje savremenih tehnologija,
- h) stvaranje uslova za korištenje novih izvora energije u proizvodnji i potrošnji energije,
- i) stvaranje ekonomskih, privrednih i finansijskih uslova za dekarbonizaciju energetskeg sektora, proizvodnju i potrošnju energije iz obnovljivih izvora energije i korištenjem efikasne kogeneracije,
- j) obezbjeđivanje uslova za unapređenje energijske efikasnosti u obavljanju energetskeg djelatnosti i potrošnji energije,
- k) unapređivanje zaštite okoliša u svim oblastima u kojima se obavljaju energetske djelatnosti, i
- l) povezivanje energetskeg sistema Federacije sa drugim energetskeg sistemima.

Član 4.

(Provođenje energetske politike)

Osnovni akti kojim se utvrđuje, planira i provodi energetska politika i razvoj su Energetska strategija Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Energetska strategija), Akcioni plan za provedbu Energetske strategije Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Akcioni plan) i Izvještaj o provedbi Energetske strategije i Akcionog plana (u daljnjem tekstu: Izvještaj o provedbi).

Član 5.

(Energetska strategija)

- (1) Energetska strategija je akt kojim se utvrđuje politika i planira razvoj u sektoru energetike.
- (2) Energetskeg strategijom se određuju:
 - a) osnovi usklađivanja sa strateškim dokumentima Bosne i Hercegovine,

- b) dugoročni ciljevi razvoja pojedinih energetske djelatnosti,
 - c) prioriteta razvoja energetike,
 - d) utvrđivanje dugoročnih energetske potreba Federacije,
 - e) izvori i način obezbjeđivanja potrebnih količina energije, uključujući dugoročno planiranje strukture energetske izvora,
 - f) pravci razvoja korištenja energije iz obnovljivih i novih izvora i unapređenja energetske efikasnosti,
 - g) potrebna ulaganja u energetiku,
 - h) unapređivanje zaštite životne sredine i ublažavanje klimatske promjena, uključujući:
 - smanjenje emisija stakleničke gasova po sektorima (dekarbonizacija),
 - očekivani napredak u pogledu prelaska na privredu baziranu na niskim emisijama stakleničke gasova,
 - očekivani društveno-ekonomski učinak mjera smanjenja stakleničke gasova,
 - i) mjere za podsticanje konkurencije i liberalizaciju energetske tržišta,
 - j) mjere za obezbjeđivanje zaštite krajnjih kupaca, uključujući i ugrožene kupce,
 - k) drugi elementi od značaja za ostvarivanje ciljeva energetske i klimatske politike.
- (3) Federalno ministarstvo energetike, rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) priprema, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) predlaže, a Parlament Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Parlament Federacije) donosi Energetske strategiju.
- (4) Energetske strategije donosi se svakih 10 godina, za planski period od 30 godina.
- (5) Energetske strategije priprema se u saradnji sa kantonima.
- (6) Ministarstvo prati realizaciju Energetske strategije i po potrebi predlaže njene izmjene i dopune u skladu sa procedurom iz stava (3) ovog člana.

Član 6.

(Akcioni plan)

- (1) Akcioni plan je akt kojim se provodi energetske politika i utvrđuju mjere, nosioci aktivnosti, rokovi, način ostvarivanja saradnje sa kantonima i jedinicama lokalne samouprave na području planiranja razvoja energetske sektora i saradnje sa energetske subjektima i međunarodnim organizacijama, kao i drugi elementi od značaja za realizaciju Energetske strategije.
- (2) Vlada Federacije donosi Akcioni plan na prijedlog Ministarstva za period do 10 godina.
- (3) Energetske subjekti, kantoni i jedinice lokalne samouprave dužni su na zahtjev Ministarstva dostaviti podatke potrebne za izradu Akcionog plana u roku od 90 dana od dana dostavljanja zahtjeva.
- (4) Ministarstvo prati realizaciju Akcionog plana i po potrebi predlaže Vladi Federacije njegove izmjene i dopune, najmanje svake druge godine.

Član 7.

(Usklađivanje planova i izgradnje)

- (1) Kantoni i jedinice lokalne samouprave dužni su harmonizovati svoja planska dokumenta sa Energetske strategijom i Akcionim planom.

- (2) Operatori mrežnih sistema usklađuju programe i planove izgradnje, održavanja i korištenja energetskih objekata sa Energetskom strategijom, Akcionim planom, planovima i programima kantona i jedinica lokalne samouprave.
- (3) Ministarstvo je dužno prilikom izdavanja energetskog odobrenja/dozvole provjeriti usklađenost predložene izgradnje energetskog objekta sa ciljevima definisanim u Energetskoj strategiji i Akcionom planu.

Član 8.

(Izveštaj o provedbi)

- (1) Vlada Federacije podnosi Parlamentu Federacije Izveštaj o provedbi Energetske strategije i Akcionog plana svake druge godine.
- (2) Izveštaj o provedbi naročito sadrži:
 - a) rezultate ostvarene do kraja izvještajnog perioda u odnosu na postavljene ciljeve,
 - b) ocjenu uticaja ostvarenih rezultata,
 - c) prijedlog mjera za povećanje efikasnosti implementacije, i
 - d) procjenu potrebe za izmjenama i dopunama Energetske strategije i Akcionog plana.
- (3) Izveštaj o provedbi dostavlja se Parlamentu Federacije najkasnije do 30. juna godine u kojoj se podnosi izvještaj.

Član 9.

(Energetski i klimatski planovi)

- (1) Ministarstvo, u saradnji sa drugim nadležnim ministarstvima i institucijama u Bosni i Hercegovini, učestvuje u izradi nacionalnog energetskog i klimatskog plana u Bosni i Hercegovini.
- (2) Energetski i klimatski plan Federacije BiH (u daljem tekstu: Energetski i klimatski plan) definiše ciljeve razvoja i unapređenja sektora energije i klime u Federaciji.
- (3) Ministarstvo u saradnji sa drugim nadležnim federalnim ministarstvima i institucijama priprema, a Vlada Federacije donosi Energetski i klimatski plan koji najmanje sadrži:
 - a) pregled trenutnog stanja energetskog sektora,
 - b) politike, ciljeve, mjere i efekte u oblastima emisija gasova sa efektom staklene bašte, korištenja energije iz obnovljivih izvora, energijske efikasnosti, energetske sigurnosti, unutrašnjeg tržišta energije, istraživanja, inovacija i konkurentnosti.
- (4) Ministarstvo prati realizaciju Energetskog i klimatskog plana i po potrebi, u skladu sa stavom (3) ovog člana, predlaže Vladi Federacije eventualne izmjene i dopune, najmanje svake tri godine.
- (5) Energetski i klimatski plan i izvještavanje po istom se usklađuje sa međunarodnim obavezama Bosne i Hercegovine iz oblasti energije i klime.

Član 10.

(Energetski bilans)

- (1) Energetskim bilansom se utvrđuju ukupna potrošnja i potrebe za energijom i energentima, izvori obezbjeđivanja potrebnih količina energije i energenata te način i mjere za zadovoljavanje potreba.

- (2) Energetski bilans sadrži:
- bilans električne energije,
 - bilans uglja,
 - bilans nafte i naftnih derivata,
 - bilans prirodnog gasa,
 - bilans toplotne energije,
 - bilans obnovljivih izvora energije,
 - po potrebi bilans drugih vrsta energije i energenata.
- (3) Vlada Federacije na prijedlog Ministarstva donosi godišnji i trogodišnji bilans, najkasnije do kraja decembra tekuće godine.
- (4) Na zahtjev Ministarstva energetski subjekti, ministarstva nadležna za odgovarajuću oblast i nadležni organi kantona i jedinica lokalne samouprave, dužni su da dostave podatke za izradu energetskog bilansa u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva.
- (5) Ministarstvo objavljuje Energetski bilans u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na svojoj internet stranici najkasnije 15 dana od dana usvajanja.
- (6) Ministarstvo donosi pravilnik kojim se detaljnije propisuju sadržaj i format energetskog bilansa i pojedinačnih sektorskih bilansa, vrste podataka, rokovi i način dostavljanja podataka, način objave bilansa i drugi elementi neophodni za izradu i praćenje ostvarenja energetskog bilansa.

POGLAVLJE II. OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE, EFIKASNA KOGENERACIJA I ENERGIJSKA EFIKASNOST

Član 11.

(Korištenje obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije)

- Korištenje obnovljivih izvora energije i efikasna kogeneracija su od javnog interesa za Federaciju.
- Nadležnosti i odgovornosti za utvrđivanje i provođenje politike podsticanja proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i u efikasnoj kogeneraciji, promovisanje korištenja obnovljivih izvora energije, ciljevi Federacije u pogledu učešća obnovljivih izvora energije, tehnologije, uslovi i način proizvodnje i korištenja energije iz obnovljivih izvora energije, podsticaji za korištenje, te druga pitanja vezana za korištenje obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije određuju se posebnim zakonom.

Član 12.

(Energijska efikasnost)

- Efikasno korištenje energije je od javnog interesa za Federaciju.
- Efikasno korištenje energije u proizvodnji, transportu, distribuciji i krajnjoj potrošnji, donošenje i provođenje planova za unapređenje energijske efikasnosti, mjere za unapređenje energijske efikasnosti, obaveze potrošača energije u pogledu primjene mjera energijske efikasnosti, način finansiranja i druga pitanja vezana za energijsku efikasnost uređuju se posebnim zakonom.

POGLAVLJE III. ENERGETSKE DJELATNOSTI I DOZVOLE

Član 13.

(Energetske djelatnosti)

(1) Energetskim djelatnostima u smislu ovog zakona smatraju se:

- a) proizvodnja električne energije,
- b) distribucija električne energije,
- c) distribucija električne energije u zatvorenom distributivnom sistemu,
- d) snabdijevanje električnom energijom,
- e) trgovina električnom energijom,
- f) skladištenje električne energije,
- g) agregacija distribuiranih resursa u sektoru električne energije,
- h) djelatnosti energetske zajednice građana u sektoru električne energije,
- i) djelatnosti zajednice obnovljivih izvora energije,
- j) proizvodnja prirodnog gasa,
- k) distribucija prirodnog gasa,
- l) distribucija prirodnog gasa u zatvorenom distributivnom sistemu,
- m) snabdijevanje prirodnim gasom,
- n) trgovina prirodnim gasom,
- o) skladištenje prirodnog gasa,
- p) upravljanje terminalom za utečnjeni prirodni gas,
- q) upravljanje mjestom za snabdijevanje utečnjenim prirodnim gasom,
- r) upravljanje mjestom za snabdijevanje komprimovanim prirodnim gasom,
- s) proizvodnja naftnih derivata,
- t) trgovina na veliko naftnim derivatima izuzev LPG,
- u) transport naftnih derivata drumskim ili željezničkim saobraćajem,
- v) trgovina na malo naftnim derivatima,
- w) skladištenje naftnih derivata izuzev LPG,
- x) trgovanje LPG,
- y) proizvodnja toplotne energije,
- z) snabdijevanje toplotnom energijom, i
- aa) distribucija toplotne energije.

(2) Posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, obnovljivih izvora energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije detaljno se propisuju energetske djelatnosti u svakom sektoru.

Član 14.

(Dozvola za obavljanje energetske djelatnosti)

- (1) Energetske djelatnosti iz člana 13. ovog zakona mogu se obavljati na osnovu rješenja kojim se dozvoljava obavljanje te djelatnosti (u daljnjem tekstu: dozvola), osim ukoliko posebnim zakonom nije propisano drugačije.
- (2) Dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti izdaje Regulatorna komisija.

- (3) Način, kriteriji i uslovi izdavanja i oduzimanja dozvola, kao i izuzeci od obaveze pribavljanja dozvole propisuju se posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije.
- (4) Energetski subjekat je dužan ispunjavati uslove propisane dozvolom za obavljanje energetske djelatnosti.

Član 15.

(Razdvajanje djelatnosti)

- (1) Energetski subjekti koji obavljaju dvije ili više energetskih djelatnosti ili uz energetsku djelatnost obavljaju drugu djelatnost dužni su u svom internom računovodstvu voditi poslovne knjige i sastavljati finansijske izvještaje za svaku energetsku djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti, a u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva i revizije.
- (2) Posebnim zakonima kojima se uređuju oblasti električne energije i prirodnog gasa propisuju se druge obaveze energetskih subjekata u pogledu razdvajanja djelatnosti.
- (3) Regulatorna komisija odlukom utvrđuje način i postupak vođenja razdvojenog računovodstva.

POGLAVLJE IV. JAVNA USLUGA

Član 16.

(Javna usluga)

- (1) Energetskom subjektu koji obavlja djelatnost u sektoru električne energije i prirodnog gasa može se nametnuti obaveza pružanja javne usluge koja se može odnositi na sigurnost, uključujući sigurnost snabdijevanja, redovnost, kvalitet i cijenu isporuke te zaštitu okoliša, uključujući energijsku efikasnost, energiju iz obnovljivih izvora i zaštitu klime.
- (2) Obaveza javne usluge nameće se u cilju zaštite potrošača, obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja, zaštite okoliša ili stvaranja jednakih uslova za konkurenciju.
- (3) Obaveza javne usluge mora biti jasno definisana, transparentna, nediskriminacijska i provjerljiva te mora garantovati jednakost pristupa kupcima.
- (4) Posebnim zakonima kojima se uređuju oblasti električne energije i prirodnog gasa detaljno se uređuju pitanja vezana za pružanje javne usluge.

POGLAVLJE V. UGROŽENI I ZAŠTIĆENI KUPCI

Član 17.

(Ugroženi i zaštićeni kupci)

- (1) Ugroženi kupac ima pravo na subvenciju dijela troškova za utrošenu električnu energiju u iznosu koji se propisuje uredbom iz stava (3) ovog člana.
- (2) Zaštićenom kupcu ne može se izvršiti obustava isporuke električne energije zbog neplaćanja.
- (3) Vlada Federacije donosi uredbu kojom se uređuju pitanja od značaja za zaštitu ugroženih i zaštićenih kupaca, uključujući:
 - a) mjere radi zaštite ugroženih kupaca,

- b) uslove za sticanje statusa ugroženog i zaštićenog kupca,
 - c) sadržaj zahtjeva i dokaze koji se prilažu za sticanje statusa ugroženog i zaštićenog kupca,
 - d) način zaštite ugroženog kupca i nivo subvencija za troškove električne energije ili prirodnog gasa,
 - e) rok i postupak za odlučivanje o sticanju statusa ugroženog i zaštićenog kupca,
 - f) sadržaj akta kojim se utvrđuje status ugroženog i zaštićenog kupca, te
 - g) način vođenja evidencije o ugroženim i zaštićenim kupcima.
- (4) Sredstva za zaštitu ugroženih i zaštićenih kupaca obezbjeđuju se iz budžeta Federacije, kantona i opština.

DIO TREĆI – REGULISANJE I NADZOR ENERGETSKIH DJELATNOSTI

POGLAVLJE I. REGULATORNA KOMISIJA ZA ENERGIJU U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 18.

(Regulatorna komisija)

- (1) Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Regulatorna komisija) je regulatorno tijelo koje reguliše i nadzire tržišta električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije u Federaciji, na principima nepristrasnosti, transparentnosti, pravičnosti, nediskriminacije, konkurentnosti, nezavisnosti i zaštite učesnika na tržištu, u skladu sa posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, obnovljivih izvora energije, energijske efikasnosti, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije.
- (2) Regulatorna komisija djeluje nezavisno od bilo kojeg tržišnog interesa i ne smije primati instrukcije od organa izvršne vlasti, energetske subjekata i korisnika njihovih proizvoda i usluga, kao i drugih pravnih i fizičkih lica.
- (3) Regulatorna komisija je samostalna u određivanju interne organizacije te kadrovskih i materijalnih resursa potrebnih za ostvarivanje svojih nadležnosti.
- (4) Regulatorna komisija za svoj rad odgovara isključivo Parlamentu Federacije.

Član 19.

(Pravni status)

- (1) Regulatorna komisija je specijalizirana, samostalna i neprofitna organizacija u Federaciji.
- (2) Regulatorna komisija ima svojstvo pravnog lica.

Član 20.

(Naziv i sjedište)

- (1) Naziv Regulatorne komisije je: „Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine“.
- (2) Sjedište Regulatorne komisije je u Mostaru.

Član 21.

(Pečat)

Regulatorna komisija ima pečat koji se izrađuje, upotrebljava i čuva u skladu sa Zakonom o pečatu Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 2/94, 21/96 i 46/07).

Član 22.

(Opći ciljevi)

U skladu sa energetsom politikom Federacije, ovim zakonom, posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, obnovljivih izvora energije, energijske efikasnosti, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije, te provedbeni aktima donesenim na osnovu istih Regulatorna komisija, u okviru svojih nadležnosti, poduzima mjere za ostvarivanje sljedećih ciljeva:

- a) uspostavljanje stabilnog regulatornog okvira,
- b) promocija konkurentnog, efikasnog, fleksibilnog, sigurnog i ekološki održivog tržišta,
- c) otvaranje tržišta svim proizvođačima, kupcima, trgovcima i snabdjevačima,
- d) osiguravanje uslova za efikasan i pouzdan rad mrežnih sistema,
- e) stvaranje uslova za pristup treće strane mrežnim sistemima,
- f) promocija adekvatnosti energetskih sistema,
- g) uklanjanje ograničenja u trgovini energijom,
- h) stvaranje uslova za efikasnost, ekonomičnost i sigurnost pri korištenju energije,
- i) unapređenje energijske efikasnosti,
- j) podsticanje efikasnosti u radu energetskih sistema,
- k) integracija obnovljivih izvora energije i distribuirane proizvodnje,
- l) osiguravanje visokog stepena zaštite prava kupaca i drugih učesnika na tržištu,
- m) doprinos postizanju visokih standarda kvaliteta usluga,
- n) unapređenje zaštite okoliša i sigurnosti imovine i lica pri obavljanju energetskih djelatnosti,
- o) stvaranje uslova za održivost, razvoj i investiranje u energetiku,
- p) usklađivanje regulatornog okvira sa relevantnim zakonodavstvom.

Član 23.

(Nadležnosti)

- (1) Opšte nadležnosti Regulatorne komisije su:
- a) izdavanje dozvola za obavljanje energetskih djelatnosti,
 - b) nadgledanje energetskih subjekata kojima je izdao dozvolu,
 - c) donošenje tarifnih metodologija i određivanje cijena i naknada,
 - d) propisivanje uslova pristupa treće strane distributivnim sistemima,
 - e) donošenje i davanje saglasnosti na podzakonske i druge akte iz svoje nadležnosti,
 - f) učešće u sprovođenju sistema podsticaja za korištenje obnovljivih izvora energije i sistema za unapređenje energijske efikasnosti,
 - g) donošenje obavezujućih odluka po pitanjima iz svoje nadležnosti,
 - h) rješavanje sporova između učesnika na tržištu,
 - i) pokretanje prekršajnih postupaka i izdavanje prekršajnih naloga.

- (2) Nadležnosti Regulatorne komisije detaljnije se uređuju posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata, toplotne energije, obnovljivih izvora energije i energijske efikasnosti.
- (3) Regulatorna komisija će poslove iz svoje nadležnosti obavljati u skladu sa ciljevima propisanim Energetskom strategijom i Akcionim planom.

Član 24.

(Sastav Regulatorne komisije)

- (1) Regulatornu komisiju čine tri člana Regulatorne komisije.
- (2) Regulatorna komisija ima sekretara i zaposlenike u organizacionim jedinicama.
- (3) Mandat člana Regulatorne komisije traje pet godina.
- (4) Isto lice može biti imenovano u sastav Regulatorne komisije najviše dva puta.

Član 25.

(Predsjedavajući Regulatorne komisije)

- (1) Regulatorna komisija ima predsjedavajućeg, kojeg biraju tri člana Regulatorne komisije između sebe.
- (2) Predsjedavajući Regulatorne komisije:
 - a) rukovodi radom Regulatorne komisije,
 - b) potpisuje akte Regulatorne komisije,
 - c) predstavlja Regulatornu komisiju prema trećim licima,
 - d) saziva i predsjedava sjednicama Regulatorne komisije,
 - e) prati sprovođenje akata Regulatorne komisije, te
 - f) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom i statutom Regulatorne komisije.
- (3) Članovi Komisije se na ravnopravnoj osnovi smjenjuju na položaju predsjedavajućeg svake godine.
- (4) Predsjedavajući Regulatorne komisije može ovlastiti drugog člana Regulatorne komisije da privremeno obavlja neke ili sve dužnosti predsjedavajućeg.

Član 26.

(Izbor i imenovanje članova Regulatorne komisije)

- (1) Članove Regulatorne komisije imenuje Parlament Federacije na osnovu javnog konkursa.
- (2) Za člana Regulatorne komisije može biti imenovano lice koje je državljanin Bosne i Hercegovine sa stalnim prebivalištem u Federaciji i koje ispunjava sljedeće uslove:
 - a) visoka stručna sprema tehničke, ekonomske ili pravne struke,
 - b) najmanje deset godina profesionalnog iskustva u energetskom sektoru na poslovima koji zahtijevaju visoku stručnu spremu,
 - c) prethodno iskustvo i znanja o pitanjima vezanim za energetske djelatnosti, posebno u oblastima tehničkih nauka, ekonomije, prava ili zaštite okoliša,
 - d) dokazani uspješni rezultati rada tokom radnog iskustva,
 - e) aktivno poznavanje engleskog jezika ili nekog drugog svjetskog jezika.

- (3) Postupak izbora i imenovanja članova Regulatorne komisije pokreće Ministarstvo po obavijesti Regulatorne komisije, najkasnije šest mjeseci prije isteka mandata člana Regulatorne komisije.
- (4) Ministarstvo pribavlja ovlaštenje Vlade Federacije i raspisuje javni konkurs koji se objavljuje na službenoj internet stranici Ministarstva, te u najmanje dva dnevna lista i „Službenim novinama Federacije BiH“.
- (5) Vlada Federacije imenuje komisiju za provođenje javnog konkursa za izbor članova Regulatorne komisije i utvrđivanje rang liste kandidata (u daljnjem tekstu: Komisija) koja ima pet članova.
- (6) Članovi Komisije se biraju iz reda državnih službenika, akademske zajednice i istaknutih stručnjaka u sektoru energetike, te sa višegodišnjim radnim iskustvom u oblasti energetike i ne mogu biti zaposlenici energetske subjekata.
- (7) Rješenje o imenovanju Komisije objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na službenoj internet stranici Vlade Federacije.
- (8) Komisija provodi javni konkurs za izbor članova Regulatorne komisije i izrađuje i dostavlja izvještaj sa prijedlogom rang liste kandidata u roku od 60 dana od dana zatvaranja javnog konkursa.
- (9) Vlada Federacije u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja Komisije dostavlja Parlamentu Federacije prijedlog za imenovanje kandidata sa rang liste za člana Regulatorne komisije.
- (10) Parlament Federacije na osnovu prijedloga iz stava (9) ovog člana imenuje člana Regulatorne komisije.
- (11) Pri imenovanju članova Regulatorne komisije mora se osigurati ravnopravna zastupljenost konstitutivnih naroda u Federaciji.

Član 27.

(Imenovanje vršioca dužnosti člana Regulatorne komisije)

- (1) Član Regulatorne komisije kome je istekao mandat nastavlja sa radom kao vršilac dužnosti, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (2) U slučaju prestanka mandata člana Regulatorne komisije iz razloga navedenih u članu 29. stav (2) ovog zakona, Vlada Federacije je dužna u roku od deset dana imenovati vršioca dužnosti člana Regulatorne komisije, dok Parlament Federacije ne imenuje novog člana.
- (3) Za vršioca dužnosti iz stava (2) ovog člana imenuje se uposlenik Regulatorne komisije koji ima najbolje kvalifikacije za obavljanje te funkcije i pripadnik je istog konstitutivnog naroda kao i član Regulatorne komisije kojem je prestao mandat.
- (4) Vlada Federacije dužna je bez odlaganja obavijestiti Parlament Federacije o nastupanju okolnosti iz stava (1) ili (2) ovog člana.

Član 28.

(Okolnosti zbog kojih se ne može obavljati funkcija člana Regulatorne komisije)

- (1) Član Regulatorne komisije ne može biti imenovan niti obavljati funkciju u sljedećim slučajevima:

- a) ako je sa drugim članom Regulatorne komisije u braku ili srodstvu po ravnoj liniji, pobočnoj liniji do trećeg stepena zaključno, kao i po tazbini do drugog stepena zaključno,
 - b) ako je pravosnažno osuđivan za krivično djelo zloupotrebe položaja ili ovlaštenja, pronevjere u službi, prevare u službi, nesavjesnog rada u službi ili drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje dužnosti u Regulatornoj komisiji,
 - c) ako je član organa zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti ili nadzornog ili upravnog odbora bilo kojeg privrednog društva,
 - d) ako je u vrijeme imenovanja član političke stranke ili je aktivno uključen u političke aktivnosti,
 - e) ako je vlasnik, dioničar ili vlasnik udjela osnovnog kapitala energetskog subjekta ili ima sličan finansijski interes u energetskom sektoru nespojiv sa obavljanjem funkcije člana Regulatorne komisije,
 - f) ako je član njegove uže porodice (bračni ili izvanbračni partner, dijete, otac, majka, brat ili sestra, očuh) vlasnik, dioničar ili vlasnik udjela osnovnog kapitala energetskog subjekta,
 - g) ako obavlja poslove za energetske subjekte i/ili povezana lica u smislu zakona kojim se definiše poslovanje privrednih društava.
- (2) Okolnosti iz stava (1) tačka b) ovog člana dokumentuju se odgovarajućom potvrdom nadležnih sudskih organa, a okolnosti iz stava (1) tačke c) do f) izjavom izdatom pod materijalnom i krivičnom odgovornosti.

Član 29.

(Prestanak mandata člana Regulatorne komisije)

- (1) Mandat člana Regulatorne komisije prestaje:
- a) istekom perioda na koji je član Regulatorne komisije imenovan,
 - b) prije isteka perioda na koji je član Regulatorne komisije imenovan pod uslovima iz stava (2) ovog člana.
- (2) Parlament Federacije će razriješiti dužnosti člana Regulatorne komisije prije isteka perioda na koji je imenovan isključivo u slučaju:
- a) da član Regulatorne komisije podnese ostavku,
 - b) teže povrede radne dužnosti u pogledu neizvršavanja dužnosti Regulatorne komisije, onemogućavanja donošenja odluka Regulatorne komisije ili kršenja odredbi o tajnosti povjerljivih podataka i informacija,
 - c) nemogućnosti urednog obavljanja dužnosti u periodu dužem od šest mjeseci zbog bolesti ili drugog razloga,
 - d) neopravdanog odsustva sa više od tri uzastopne sjednice Regulatorne komisije,
 - e) smrti ili djelimičnog ili potpunog gubitka poslovne sposobnosti,
 - f) nastupanja okolnosti iz člana 28. stav (1) ovog zakona,
 - g) ako se utvrdi da je postupio suprotno pravilima definisanim etičkim kodeksom Regulatorne komisije,
 - h) da se utvrdi da je kandidat u postupku izbora dostavio neistinite podatke ili propustio da iznese podatke o okolnostima bitnim za utvrđivanje prijedloga za njegovo imenovanje.
- (3) U slučaju nastupanja okolnosti iz stava (2) ovog člana, sekretar Regulatorne komisije i najmanje jedan od članova Regulatorne komisije dužni su o tome bez odlaganja obavijestiti Vladu Federacije.

- (4) Odluka Parlamenta Federacije o razrješenju može biti donijeta samo na osnovu obrazloženog prijedloga Vlade Federacije.
- (5) Vlada Federacije podnosi prijedlog iz stava (4) ovog člana poslije provedenog postupka u kome su utvrđene sve relevantne okolnosti i u kome je članu Regulatorne komisije protiv koga je pokrenut postupak omogućeno da se izjasni o svim okolnostima, a najkasnije u roku od 60 dana od dana obavijesti iz stava (3) ovog člana.

Član 30.

(Statut)

- (1) Regulatorna komisija donosi Statut kojim se uređuju nadležnosti, organizacija i upravljanje, ovlaštenja, finansiranje, javnost rada, zaštita povjerljivih informacija, akti Regulatorne komisije, te druga pitanja od značaja za rad Regulatorne komisije.
- (2) Statut Regulatorne komisije objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na službenoj internet stranici Regulatorne komisije.

Član 31.

(Etički kodeks)

- (1) Regulatorna komisija donosi etički kodeks kojim se utvrđuju pravila i principi etičkog ponašanja članova i radnika Regulatorne komisije u obavljanju njihovih radnih obaveza.
- (2) Etičkim kodeksom se pored ostalog definišu pitanja sprječavanja sukoba interesa i zloupotrebe položaja te postupanja sa povjerljivim informacijama.
- (3) Etički kodeks se objavljuje na službenoj internet stranici Regulatorne komisije.

Član 32.

(Donošenje odluka)

- (1) Regulatorna komisija odluke donosi većinom glasova članova Regulatorne komisije.
- (2) Član Regulatorne komisije ne smije učestvovati u glasanju o pitanjima za koja ima direktni ili indirektni interes.
- (3) Član Regulatorne komisije koji dođe u sukob interesa ili smatra da je u sukobu interesa dužan je:
 - a) bez odlaganja o tome obavijestiti druge članove Regulatorne komisije,
 - b) u potpunosti otkriti prirodu i okolnosti takvog interesa,
 - c) napustiti sjednicu i izuzeti se iz odlučivanja o predmetnom pitanju kako bi ostali članovi Regulatorne komisije razmotrili okolnosti i odlučili da li je njegovo učešće u postupku odlučivanja dozvoljeno.
- (4) Sve odluke iz nadležnosti Regulatorne komisije donose se u pisanoj formi i sadrže osnove i obrazloženje za njihovo donošenje.
- (5) Odluke Regulatorne komisije se objavljuju u "Službenim novinama Federacije BiH" i na službenoj internet stranici Regulatorne komisije u skladu sa odredbama Statuta Regulatorne komisije.

Član 33.

(Javnost rada i pristup informacijama)

- (1) Sjednice Regulatorne komisije su javne, osim u slučaju kada se razmatraju povjerljive informacije ili lični podaci u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje pravo na privatnost i zaštitu podataka i aktima Regulatorne komisije.
- (2) Informacije, dokumentacija i akti Regulatorne komisije dostupni su javnosti u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje sloboda pristupa informacijama.
- (3) Regulatorna komisija može organizovati javnu raspravu u postupku donošenja akata iz svoje nadležnosti u cilju prikupljanja komentara javnosti i utvrđivanja svih relevantnih činjenica za donošenje odluke.
- (4) Regulatorna komisija donosi poseban pravilnik kojim se detaljnije uređuje organizovanje javnih rasprava iz stava (3) ovog člana.

Član 34.

(Akti Regulatorne komisije)

- (1) Regulatorna komisija donosi opšte i pojedinačne akte koji su potrebni za njen rad i ostvarivanje nadležnosti propisanih ovim zakonom i drugim posebnim zakonima.
- (2) Pojedinačni akti koje Regulatorna komisija donosi u ostvarivanju svojih regulatornih nadležnosti su konačni.
- (3) Protiv pojedinačnih akata Regulatorne komisije stranka može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod nadležnog suda.
- (4) Tužba ne odgađa izvršenje pojedinačnog akta protiv kojeg je pokrenut upravni spor, ukoliko nadležni sud drugačije ne odluči.
- (5) Akti i druga dokumentacija Regulatorne komisije čuvaju se u skladu sa pravilima kojima je uređena odnosna oblast.

Član 35.

(Budžet)

- (1) Regulatorna komisija ima budžet i samostalna je u raspoređivanju svog budžeta radi ostvarivanja svojih nadležnosti.
- (2) Budžet Regulatorne komisije izrađuje se za trogodišnji planski period, iskazano na godišnjem nivou.
- (3) Budžet Regulatorne komisije odobrava Parlament Federacije svake tri godine.
- (4) Regulatorna komisija dostavlja prijedlog budžeta Parlamentu Federacije najkasnije do kraja septembra u godini koja prethodi planskom periodu.
- (5) U slučaju da Parlament Federacije ne razmotri prijedlog budžeta Regulatorne komisije u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja, smatra se da je isti odobren.
- (6) U slučaju da Parlament Federacije ne odobri prijedlog budžeta Regulatorne komisije, Regulatorna komisija do ponovne odluke Parlamenta Federacije posluje u okviru finansijskih sredstava utvrđenih posljednjim odobrenim budžetom.
- (7) Izmjene odobrenog budžeta Regulatorne komisije vrše se izuzetno i na osnovu obrazloženog zahtjeva Regulatorne komisije, a odobrava ih Parlament Federacije.
- (8) Budžet Regulatorne komisije objavljuje se u „Službenim novinama Federacije BiH“.

- (9) Regulatorna komisija ima obavezu izrade i revizije finansijskih izvještaja u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva i revizije.
- (10) Regulatorna komisija ima pravo formirati budžetsku rezervu u iznosu koji ne može biti veći od 10% godišnjeg budžeta.

Član 36.

(Finansiranje)

- (1) Regulatorna komisija se finansira iz prihoda od regulatornih naknada koje naplaćuje od imalaca dozvola koji se bave energetske djelatnostima, jednokratnih naknada koje se obračunavaju za provođenje pojedinačnih postupaka iz regulatornih nadležnosti, te ostalih prihoda koje ostvaruje u skladu zakonom.
- (2) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim se utvrđuje visina naknada iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako se godišnjim obračunom prihoda i rashoda Regulatorne komisije utvrdi da su ukupno ostvareni prihodi veći od ukupno ostvarenih rashoda, ostvareni višak sredstava prenosi se u narednu godinu, uz usklađivanje izvora i potrebne visine prihoda.

Član 37.

(Dostavljanje podataka i informacija Regulatornoj komisiji)

- (1) Regulatorna komisija je ovlaštena da od imatelja dozvola zahtijeva podatke, informacije, izvještaje i druge potrebne dokumente, uključujući finansijske, koji su neophodni za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatorne komisije na temelju ovog zakona i drugih zakona.
- (2) Imatelj dozvole dužan je u roku koji odredi Regulatorna komisija odgovoriti na zahtjev Regulatorne komisije i dostaviti zatražene podatke, informacije, izvještaje i druge potrebne dokumente i saradivati sa Regulatornom komisijom u skladu sa zahtjevom iz stava (1) ovog člana.
- (3) Regulatorna komisija dužna je koristiti podatke, informacije, izvještaje i druge potrebne dokumente samo u svrhu obavljanja zakonom utvrđenih nadležnosti.
- (4) Regulatorna komisija donosi pravilnik kojim se uređuju pitanja redovnog izvještavanja Regulatorne komisije od strane imatelja dozvola i koja propisuju sadržaj izvještaja, način, rokove te druga pitanja od značaja za izvještavanje.

Član 38.

(Tajnost podataka i informacija)

- (1) Članovi i zaposlenici Regulatorne komisije dužni su čuvati tajnost povjerljivih informacija do kojih su došli u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti.
- (2) Članovi i zaposlenici Regulatorne komisije dužni su čuvati tajnost povjerljivih informacija nakon prestanka mandata ili radnog odnosa.
- (3) Regulatorna komisija donosi poseban pravilnik kojim propisuje pojam i vrste, te mjere i postupke za utvrđivanje, upotrebu i zaštitu povjerljivih informacija iz stavova (1) i (2) ovog člana.

Član 39.

(Rješavanje žalbi i sporova)

- (1) Regulatorna komisija ima nadležnost za rješavanje žalbi i sporova, u skladu sa zakonima kojim se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije i drugim posebnim zakonima.
- (2) Regulatorna komisija donosi pravilnik o rješavanju žalbi i sporova iz svoje nadležnosti.

Član 40.

(Izveštavanje i saradnja)

- (1) Regulatorna komisija o svom radu podnosi izvještaj Parlamentu Federacije najmanje jednom godišnje.
- (2) Regulatorna komisija saraduje sa organima i institucijama, regulatornim komisijama i energetske subjektima u Bosni i Hercegovini.

POGLAVLJE II. REGULATORNO NADGLEDANJE

Član 41.

(Provođenje regulatornog nadgledanja)

- (1) Regulatorna komisija provodi postupak nadgledanja imatelja dozvola u okviru svojih nadležnosti propisanih odredbama ovog zakona i drugih zakona kojima se uređuju posebne oblasti u sektoru energetike, o čemu donosi poseban pravilnik.
- (2) Nadgledanje iz stava (1) ovog člana vrši se kao redovno ili vanredno nadgledanje i kao neposredno ili posredno, pribavljanjem podataka, informacija, izvještaja i drugih potrebnih dokumenata.
- (3) Imatelj dozvole je dužan Regulatornoj komisiji omogućiti nadgledanje u svom sjedištu i/ili na ostalim mjestima u kojima isti obavlja djelatnost i poslove u vezi s kojima Regulatorna komisija obavlja nadgledanje.
- (4) Imatelj dozvole je dužan ovlaštenim osobama Regulatorne komisije koje provode nadgledanje omogućiti pregled opreme i postrojenja, poslovnih knjiga, baze podataka i druge dokumentacije te pristup informacionom sistemu i tehnologijama koje omogućavaju rad informacionog sistema, u obimu potrebnom za obavljanje nadgledanja.
- (5) Imatelj dozvole je dužan ovlaštenim osobama Regulatorne komisije koje provode nadgledanje predati svu zatraženu poslovnu dokumentaciju, računarske ispise koji uključuju elektronsku poštu, kopije poslovnih knjiga te zapise sa telefaksa u papirnom ili elektronskom obliku.
- (6) Kada podaci i dokumentacija iz stavova (4) i (5) ovog člana sadrže poslovnu tajnu, imatelj dozvole dužan je označiti, uz valjano obrazloženje, šta se smatra poslovnom tajnom.
- (7) O provedenom postupku nadgledanja ovlaštene osobe Regulatorne komisije koje provode nadgledanje sačinjavaju zapisnik.

Član 42.

(Izvještaj o provedenom nadgledanju)

- (1) Na osnovu provedenog nadgledanja ovlaštene osobe Regulatorne komisije sačinjavaju izvještaj o provedenom nadgledanju koji naročito sadrži utvrđeno činjenično stanje i mjere za otklanjanje uočenih nepravilnosti.
- (2) Izvještaj o provedenom nadgledanju se dostavlja imatelju dozvole kod kojeg je provedeno nadgledanje, koji ima pravo dostaviti pisano izjašnjenje u roku koji odredi Regulatorna komisija, a koji ne može biti kraći od osam dana.
- (3) Na osnovu izvještaja o provedenom nadgledanju i izjašnjenja imatelja dozvole Regulatorna komisija može donijeti odluku o mjerama i sankcijama.

Član 43.

(Mjere i sankcije)

Ako se u postupku nadgledanja utvrde odstupanja od uslova dozvole za obavljanje energetske djelatnosti ili nepravilnosti koje su prouzrokovale ili mogu prouzrokovati štetne posljedice za krajnje kupce i učesnike na tržištu, Regulatorna komisija može:

- a) naložiti otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, bez odgađanja ili u roku koji odredi,
- b) pokrenuti prekršajni postupak i izdati prekršajni nalog,
- c) oduzeti dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti,
- d) obavijestiti nadležne organe o uočenim nepravilnostima koje su iz njihove nadležnosti.

DIO ČETVRTI – UPRAVNI NADZOR

Član 44.

(Upravni nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovog zakona i drugih propisa, obavljanjem poslova određenih ovim zakonom, nadzor nad zakonitošću upravnih i drugih akata koje donose nadležni organi kao i nadzor nad njihovim postupanjem vrši Ministarstvo u skladu sa ovlaštenjima propisanim ovim zakonom, Zakonom o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 35/05) i Zakonom o upravnom postupku ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/98, 48/99 i 61/22).
- (2) Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona vrši Federalna uprava za inspekcijske poslove i kantonalni organi uprave nadležni za poslove inspekcijskog nadzora nad energetskim objektima i postrojenjima u skladu s propisima kojima se uređuje postupak inspekcijskog nadzora.

DIO PETI - KAZNE NE ODREDBE

Član 45.

(Prekršaji)

- (1) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 60.000,00 KM kazniće se za prekršaj energetski subjekat kao pravno lice ako:

- a) obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (član 14. stav (1) tačke a) do g), te tačke j) do aa)),
 - b) ne ispunjava uslove propisane dozvolom za obavljanje energetske djelatnosti iz člana 13. stav (1) tačka a) do g) i j) do aa) (član 14. stav (4)),
 - c) ne postupi po obavezujućoj odluci Regulatorne komisije (član 23. stav (1) tačka g)),
 - d) ne omogući nadgledanje ili ne postupi po zahtjevu ovlaštene osobe Regulatorne komisije u postupku nadgledanja (član 41.).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 6.000,00 KM.
 - (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se obrtnik i drugo fizičko lice novčanom kaznom od 2.000 KM do 6.000 KM.
 - (4) Uz novčanu kaznu za prekršaj, pravnoj osobi koja je počinila dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovila prekršaje iz stava (1) ovog člana, može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u čijem obavljanju je prekršaj počinjen, u trajanju od jednog do šest mjeseci.
 - (5) Uz novčanu kaznu za prekršaj, odgovornoj osobi u pravnoj osobi ili fizičkoj osobi koja obavlja privrednu djelatnost koja je počinila dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovila prekršaje iz stava (1) ovog člana, može se izreći zaštitna mjera zabrane vršenja poziva, djelatnosti ili dužnosti u čijem obavljanju je prekršaj počinjen, u trajanju od tri mjeseca do jedne godine.
 - (6) Regulatorna komisija na osnovu obavljenog nadgledanja nad energetskim subjektom, dokumentacije ili drugih informacija i podataka pribavljenih prilikom vršenja svojih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak pred nadležnim organom za prekršaje iz stava (1) tačke b), c) i d) ovog člana.

Član 46.

- (1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 20.000,00 KM kazniće se za prekršaj energetski subjekat kao pravno lice ako:
 - a) ne dostavi Ministarstvu podatke potrebne za izradu Akcionog plana (član 6. stav (3)),
 - b) ne dostavi Ministarstvu podatke potrebne za izradu energetskog bilansa (član 10. stav (4)),
 - c) obavlja energetska djelatnost bez dozvole za obavljanje energetske djelatnosti (član 14. stav (1) tačke h) i i)),
 - d) ne ispunjava uslove propisane dozvolom za obavljanje energetske djelatnosti iz člana 13. stav (1) tačka h) i i) (član 14. stav (4)),
 - e) ne dostavi dokumentaciju, podatke i informacije na traženje Regulatorne komisije (član 37.).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se obrtnik i drugo fizičko lice novčanom kaznom od 1.000 KM do 3.000 KM.
- (4) Uz novčanu kaznu za prekršaj može se pravnoj osobi koja je počinila dva ili više prekršaja ili u roku od godine dana dva ili više puta ponovila prekršaje iz stava (1) ovog člana izreći zaštitna mjera zabrane vršenja djelatnosti u čijem obavljanju je prekršaj počinjen, u trajanju od jednog do šest mjeseci.

- (5) Regulatorna komisija na osnovu obavljenog nadgledanja nad energetskeim subjektom, dokumentacije ili drugih informacija i podataka pribavljenih prilikom vršenja svojih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom izdaje prekršajne naloge ili pokreće prekršajni postupak pred nadležnim organom za prekršaje iz stava (1) tačke d) i e) ovog člana.
- (6) Ovlašteni organi u smislu propisa kojim se uređuju prekršaji i prekršajni postupak izdaju prekršajne naloge ili pokreću prekršajni postupak pred nadležnim sudom za prekršaje iz stava (1) tačke a), b) i c) ovog člana.

DIO ŠESTI – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 47.

(Kontinuitet rada Regulatorne komisije)

- (1) Regulatorna komisija za električnu energiju osnovana Zakonom o električnoj energiji („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/02, 24/05, 38/05, 61/09 i 83/11), a čiji naziv je Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19 i 1/22) izmijenjen u Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine nastavlja poslovati prema odredbama ovog zakona.
- (2) Članovi Regulatorne komisije imenovani prije stupanja na snagu ovog zakona nastavljaju obavljati svoje dužnosti do isteka mandata.
- (3) Regulatorna komisija je dužna uskladiti odredbe Statuta sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (4) Regulatorna komisija je dužna uskladiti svoj rad i akta sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 48.

(Donošenje i primjena propisa)

- (1) Vlada Federacije u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi Energetski i klimatski plan iz člana 9. ovog zakona.
- (2) Ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi pravilnik o energetskeom bilansu iz člana 10. ovog zakona.
- (3) Regulatorna komisija u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donosi:
 - a) Pravilnik o javnim raspravama (član 33.),
 - b) Pravilnik o regulatornim naknadama (član 36.),
 - c) Pravilnik o izvještavanju (član 37.),
 - d) Pravilnik o zaštiti povjerljivih informacija (član 38.),
 - e) Pravilnik o rješavanju žalbi i sporova (član 39.),
 - f) Pravilnik o regulatornom nadgledanju (član 41.).
- (4) Do donošenja podzakonskih propisa na osnovu ovog zakona primjenjuju se važeći podzakonski propisi kojima su uređena odnosna pitanja, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

(5) Zahtjevi koji su primljeni do stupanja na snagu ovog zakona rješavaju se po odredbama propisa koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva.

Član 49.

(Prestanak primjene zakona)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje primjena odredbi čl. 4. do 9., člana 11., čl. 17. do 20. i čl. 23. do 38. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22) te odredbi čl. 3. do 7., čl. 16. do 18. i člana 26. Zakona o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/14).

Član 50.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

PRIJEDLOGA ZAKONA O ENERGIJI I REGULACIJI ENERGETSKIH DJELATNOSTI U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje „Zakona o energiji i regulaciji energetske djelatnosti u Federaciji BiH“ sadržan je u odredbi člana III.1. tačka f.), koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIX i CVI Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje energetske politike, uključujući raspodjelu između kantona, te osiguranje i održavanje potrebne infrastrukture i člana IV. A. 20. (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, uz ostala ovlaštenja predviđena Ustavom, odgovoran za donošenje zakona o obavljanju dužnosti federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Uvod

Federacija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) nije usvojila zakon kojim bi sistemski uredila pitanja od zajedničkog značaja za korištenje više oblika energije u sektorima električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata, toplotne energije, obnovljivih izvora energije i energijske efikasnosti. Izostanak zakonskog okvira ima negativan uticaj na različite procese koji se odvijaju u sektoru energije usporavajući njegov razvoj. S tim u vezi, usvajanje novog zakonskog okvira naročito je potrebno u cilju:

- zakonskog definisanja opštih i dugoročnih ciljeva vođenja energetske politike u Federaciji, kao polazne osnove za rad svih nadležnih organa i subjekata u sektoru,
- unapređenja strateškog planiranja u sektoru energije, izrade planskih i provedbenih dokumenata za realizaciju energetske politike Federacije,
- definisanja uslova za obavljanje djelatnosti u sektoru energije i propisivanja načina obavljanja djelatnosti,
- uvođenja mehanizama za zaštitu ugroženih i zaštićenih kupaca energije,
- unapređenja pravnog okvira za regulaciju obavljanja djelatnosti u energetske sektoru,
- unapređenje efikasnosti u kontroli izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije i upotrebe pojedinih primarnih izvora energije,
- usklađivanja sa pravnom stečevinom Evropske unije (u daljnjem tekstu: EU), odnosno zahtjevima koji proizilaze iz međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine.

2. Unapređenje sistema strateškog planiranja u sektoru energije

Postojeći zakonski okvir za strateško planiranje u sektoru energije je potrebno je unaprijediti kako bi se osiguralo efikasnije planiranje razvoja sektora. Postojeći pravni okvir propisao je obavezu izrade i usvajanja energetske strategije kao krovnog dokumenta kojim se određuje strateški razvoj cijelog sektora u njegovoj ukupnosti, međutim sadržaj strategije nije detaljno propisan zakonom.

Odredbe o izradi strateških dokumenata i planiranju razvoja sadržane u zakonima kojim se uređuju sektori električne energije i naftnih derivata, pri čemu je svaki od zakona propisao izradu seta strateških i provedbenih dokumenata za svaki sektor pojedinačno. Ovo u praksi

znači obavezu izrade i usvajanja većeg broja planskih dokumenata kako za sektor energije tako i za sektor naftnih derivata i to - sektorske strategije, sektorske politike razvoja, strateškog plana razvoja i akcionog plana.

Visok nivo kompleksnosti sistema strateškog planiranja u sektoru energije uzrokuje probleme sa realizacijom u praksi, kako u pogledu same izrade velikog broja dokumenata, tako i u pogledu osiguranja provedbe i praćenja stepena njihove realizacije.

Predmetnim zakonom uvodi se novi sistem strateškog planiranja na nivou cijelog sektora energije, što podrazumjeva izradu sljedećih dokumenata:

- Energetske strategije Federacije Bosne i Hercegovine - kao osnovnog strateškog dokumenta kojim se utvrđuje politika i planira razvoj,
- Akcionog plana za provedbu Energetske strategije Federacije Bosne i Hercegovine – kao osnovnog dokumenta za provođenje energetske politike kojim se utvrđuju konkretne mjere, nosioci aktivnosti, rokovi i druga pitanja od važnosti,
- Izvještaja o provedbi Energetske strategije i Akcionog plana – kao dokumenta kojim se vrši ocjena stepena realizacije strategije i plana, predlažu mjere poboljšanje efikasnosti planiranja te predlažu izmjene.

Postupak strateškog planiranja u sektoru energije znatno se pojednostavljuje što osigurava lakšu izradu, provedbu i praćenje realizacije strateško-planskih dokumenata. Visok nivo planiranja osigurava se kroz propisivanje detaljnog sadržaja svakog od navedenih dokumenata. Dodatno, donošenje planskih dokumenata za nivo cijelog sektora energije osigurava bolje mogućnosti za sagledavanje razvoja sektora na koherentan i cjelovit način.

Zakon definiše i obavezu nadležnog ministarstva za učešće u izradi nacionalnih planova i drugih dokumenata, uključujući i Integrisani nacionalni energetski i klimatski plan, čime se unapređuje planiranje u sektoru energije u Bosni i Hercegovini.

3. Unapređenje pravnog okvira za efikasnu regulaciju u energetskom sektoru

Osiguranje efikasne regulacije obavljanja djelatnosti jedan je od ključnih preduslova za ostvarenje strateških ciljeva i unapređenje rada i razvoja svih subjekata. Regulatorno tijelo štiti kupce, ali i energetske subjekte, te doprinosi stabilnim uslovima poslovanja. Cilj regulacije djelatnosti je da se otvaranjem energetskog tržišta i jačanjem konkurencije zaštite kupci, utvrđivanjem potrebne kvalitete usluga, uz prihvatljive troškove, te da se osiguraju uslovi za privlačenje kapitala u energetski sektor.

Potreba za osiguranjem efikasne regulacije i visokog stepena nezavisnosti regulatornog tijela u sektoru energije naročito je istaknuta i u relevantnim EU direktivama koje su obavezujuće i za Bosnu i Hercegovinu. Regulatorna tijela tako moraju imati jasno propisane nadležnosti i ovlaštenja da usvajaju obavezujuće odluke, provode istrage, zahtijevaju informacije i nameću kazne učesnicima na tržištu, uz osiguranje veoma visokog nivoa funkcionalne, političke i finansijske nezavisnosti u svome radu.

Ulogu regulatornog tijela u sektoru energije u Federaciji vrši Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FERK), kao specijalizirana, samostalna, neovisna i neprofitna organizacija sa nizom regulatornih nadležnosti. Nadležnosti FERK-a definisane su sljedećim zakonima:

- Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22),
- Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“, br. 70/13 i 5/14) te
- Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14).

Opšte odredbe o statusu, imenovanju članova i rukovođenju, finansiranju i drugim aspektima rada FERK-a definisane su Zakonom o električnoj energiji, koji je usvojen 2013. godine. Postojeća zakonska rješenja nisu na potpun i dovoljno jasan način odredila ulogu FERK-a u različitim svim oblastima i druga pitanja od važnosti za uspostavljanje i provođenje efikasnog sistema regulacije energetske djelatnosti. Dodatno, FERK nema nadležnosti za regulaciju djelatnosti u sektorima prirodnog gasa i toplotne energije.

Predmetni Zakon o energiji i regulaciji energetske djelatnosti u Federaciji BiH unapređuje pravni okvir za regulaciju djelatnosti u sektoru energije, na način da:

- jasnije definiše položaj FERK-a kao regulatornog tijela koje uređuje i nadzire tržišta električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije u Federaciji, na principima nepristrasnosti, transparentnosti, pravičnosti, nediskriminacije, konkurentnosti, nezavisnosti i zaštite učesnika na tržištu,
- taksativno navodi ciljeve regulacije u sektoru energije, kao i opšte nadležnosti FERK-a kao regulatornog tijela,
- detaljnije uređuje uslove za izbor i imenovanje članova FERK-a, pri tome osiguravajući visok stepen integriteta i profesionalnog iskustva odabranog kandidata, kao i visok nivo transparentnosti u ukupnom procesu izbora,
- unapređuje pravni okvir za provođenje regulatornog nadgledanje subjekata koji obavljaju djelatnosti u sektoru energije i definiše mjere i sankcije za slučaj utvrđivanja nepravilnosti u njihovom radu,
- unapređuje i osigurava visok stepen regulatorne i finansijske nezavisnosti u rad FERK-a u skladu sa zahtjevima pravnog okvira EU direktiva.

4. Stvaranje zakonskog osnova za uvođenje sistema zaštite ugroženih i zaštićenih kupaca električne energije

Uspostavljanje sistema za zaštitu krajnjih kupaca, naročito ugroženih kupaca električne energije jedna je od obaveza koje proizilaze iz relevantnog pravnog okvira EU (*Direktiva 2009/72/EZ Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i stavljanju van snage Direktive 2003/54/EZ*). U tom smislu, direktiva nalaže obavezu definisanja koncepta ugroženih kupaca koji se može odnositi na energetske siromaštvo i na zabranu isključivanja električne energije krajnjim kupcima u tokom određenog kritičnog perioda.

Predmetnim zakonom uvodi se sistem zaštite krajnjih kupaca i to:

- ugroženih kupaca iz kategorije domaćinstva kojima se takav status utvrđuje po osnovu stanja socijalne potrebe i koji imaju pravo na subvenciju dijela troškova za utrošenu električnu energiju, i

- zaštićenih kupaca iz kategorije domaćinstva kojima se takav status utvrđuje po osnovu potreba zaštite života i zdravlja, zbog čega ne smiju biti isključeni sa elektroenergetske mreže.

Također, je propisano ovlaštenje za Vladu Federacije da usvajanjem podzakonskog akta bliže propiše mjere, uslove, način zaštite i postupak za utvrđivanje statusa ugroženog i zaštićenog kupca.

5. Unapređenje efikasnosti u kontroli izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije i upotrebe pojedinih primarnih izvora energije

Kontrola izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije, odnosno kontrola upotrebe pojedinih primarnih izvora energije predstavlja specifičan problem u sektoru energije. U Federaciji općenito ne postoje ograničenja u pogledu vrste objekata ili korištenja određenog primarnog izvora energije, a investitori su načelno slobodni da, uz ispunjenje zakonom propisanih uslova i po pribavljanju potrebnih dozvola i saglasnosti, izgrade bilo koju vrstu proizvodnog objekta. Međutim, u praksi je uočeno kako u određenim slučajevima postoji potreba da se iz razloga vezanih za zaštitu okoliša ili sigurnost snabdijevanja postave određena ograničenja u izgradnji objekata.

Postojeći pravni okvir u tom smislu nije dovoljno jasan te je isti potrebno unaprijediti kroz uvođenje zakonskih osnova za kontrolu izgradnje postrojenja, u skladu sa strateškim opredjeljenjima Federacije.

Predmetnim zakonom unapređuje se kontrola izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije u Federaciji. Zakon propisuje kako je Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) prilikom izdavanja energetske dozvole, kao akta koji prethodi izdavanju građevinske dozvole, dužno provjeriti usklađenost predložene izgradnje sa ciljevima definisanim u Energetskoj strategiji i Akcionom planu.

Drugim riječima, ukoliko Parlament FBiH ili Vlada FBiH u strateškim dokumentima izvrše opredjeljenje kako je potrebno destimulisati, ograničiti ili zabraniti izgradnju određene vrste proizvodnih objekata, Ministarstvo će imati potrebno zakonsko uporište i obavezu da za takve objekte ne izdaje energetske dozvole.

6. Usklađivanje sa obavezama iz Ugovora o uspostavi Energetske zajednice

Bosna i Hercegovina, kao potpisnica Ugovora o upostavi Energetske zajednice ("Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori", broj 9/06) obavezala se na kreiranje stabilnog i jedinstvenog regulatornog okvira i tržišnog prostora koji obezbjeđuje pouzdano snabdijevanje energentima i može privući investicije u sektoru energije. Bosna i Hercegovina obavezala se da će, zajedno sa drugim ugovornim stranama, raditi na uspostavljanju zajedničkog tržišta koje će funkcionisati po standardima tržišta energije EU, sa kojim će se integrisati.

Ovi ciljevi postižu se preuzimanjem dijelova pravnog okvira Energetske zajednice, u oblastima električne energije, prirodnog gasa, zaštite životne sredine, konkurencije, obnovljivih energetskih resursa, energijske efikasnosti, nafte i statistike.

Jedan od osnovnih ciljeva pravnog okvira Energetske zajednice u sektoru energije je stvaranje konkurentnog unutrašnjeg tržišta koje će svim građanima i kompanijama omogućiti niže cijene, veće standarde usluga te koje će doprinijeti sigurnosti snabdijevanja i održivosti.

Predmetnim zakonom znatno se unapređuje usklađenost sa zahtjevima koji proizilaze iz Ugovora o uspostavi Energetske zajednice.

III - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH ZAKONSKIH RJEŠENJA

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Članom 1. definiše se predmet zakona što obuhvata način utvrđivanja i energetske politike i planiranja razvoja i osnovni okvir za organizaciju i funkcionisanje regulatornog tijela i obavljanje energetske djelatnosti u Federaciji. Također, navednim članom ustanovljava se opredjeljenje Federacije za korištenje obnovljivih izvora energije i ostvarivanje energetske efikasnosti.

Članom 2. definiše se značenje pojedinih izraza koji su upotrebljeni u samome tekstu zakona. Dodatno, propisano je kako izrazi koji nisu definisani ovim članom imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata, toplotne energije, obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti usvojenim na nivou Federacije.

DIO DRUGI – ENERGETSKA POLITIKA I DJELATNOSTI

Članom 3. definišu se osnovni dugoročni ciljevi energetske politike Federacije, što uključuje pouzdano, sigurno i kvalitetno snabdijevanje energijom i energentima, uravnotežen razvoj, konkurentnost, nediskriminaciju, zaštitu kupaca, zaštitu prava i interesa energetske subjekata, povećano investiranje, razvoj infrastrukture, korištenje novih izvora energije, stvaranje uslova za dekarbonizaciju, unapređenje energetske efikasnosti i zaštite okoliša te povezivanje sa drugim energetske sistemima.

Članom 4. definišu se osnovni akti putem koji se utvrđuje, planira i provodi energetska politika.

Članom 5. definiše se energetska strategija kao osnovni akt kojim se uvrđuje politika i planira razvoj, te se određuje njen detaljan sadržaj, kao i institucije nadležne za pripremu, predlaganje i donošenje strategije. Također, članom se definiše i period važenja i planski period, te obavezna saradnja sa predstavnicima kantona na izradi energetske strategije.

Članom 6. definiše se akcioni plan kao osnovni akt kojim se provodi energetska politika i konkretizuju mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti, rokovi i drugi aspekti od važnosti za provođenje politike utvrđene energetske strategijom. Dodatno, način izrade i donošenja akcionog plana, planski period te obavezu subjekata i institucija za dostavljanje podataka potrebnih za njegovu izradu.

Članom 7. propisana je obaveza kantona i jedinica lokalne samouprave da harmonizuju svoja planska dokumenta sa energetske strategijom i akcionim planom Federacije, kako bi se osigurala provedba strategije.

Dodatno, ovim članom je propisana obaveza Ministarstva da prilikom izdavanja energetske dozvole, koja se izdaje kao jedan od uslova za pribavljanje odobrenja za izgradnju elektrana, provjeri usklađenost predložene izgradnje sa ciljevima definisanim u energetske strategiji i akcionom planu čime se unapređuju mogućnosti za efikasnu kontrolu izgradnje različitih vrsta energetske objekata.

Članom 8. propisana je obaveza izrade Izvještaja o provedbi Energetske strategije i Akcionog plana, podnošenja izvještaja Parlamentu Federacije, kao i njegov sadržaj. Na ovaj način osigurava ogovarajući nivo komunikacije sa donosiocima odluka, u pogledu ostvarenih rezultata u izvještajnom periodu, stepena realizacije strateških i planskih dokumenata te potrebi njihove izmjene i dorade.

Članom 9. propisana je obaveza Ministarstva da, u saradnji sa drugim nadležnim ministarstvima, učestvuje u izradi nacionalnih planova i drugih dokumenata koji se usvajaju na nivou Bosne i Hercegovine, uključujući i Integrisani nacionalni energetske i klimatski plan.

Članom 10. propisana je obaveza izrade energetske bilansa kao dokumenta kojim se utvrđuje ukupna potrošnja i potrebe za energijom i energentima, izvori i način i mjere za zadovoljavanje potreba za energijom i energentima u Federaciji. Članom je propisan sadržaj, izrada i donošenje, dostavljanje podataka i objavljivanje energetske bilansa u službenim novinama.

Članovima 11. i 12. ustanovljeno je strateško opredjeljenje Federacije za korištenje obnovljivih interesa energije i efikasne kogeneracije te efikasno korištenje energije.

Članom 13. propisane su djelatnosti koje se smatraju energetske djelatnostima u smislu predmetnog zakona. Dodatno definisano je i to da će se posebnim zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, obnovljivih izvora energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije detaljno propisati energetske djelatnosti u svakom sektoru.

Članom 14. propisano je kako se energetske djelatnosti obavljaju na osnovu rješenja, odnosno dozvole koju izdaje Regulatorna komisija, kao i to da će se uslovi za obavljanje pojedinih djelatnosti detaljnije urediti sektorskim zakonima.

Članom 15. propisana je opšta obaveza energetske subjekata koji obavljaju više energetske djelatnosti ili uz energetske djelatnost obavljaju drugu djelatnost da vode poslovne knjige i sastavljaju finansijske izvještaje za svaku energetske djelatnost posebno i odvojeno od drugih djelatnosti. Razdvajanje djelatnosti obaveza je koja za energetske subjekte proizilazi iz relevantnih EU direktiva.

Članom 16. propisano je da se energetske subjektu iz sektora električne energije i prirodnog gasa može nametnuti obaveza pružanja javne usluge u cilju zaštite potrošača, obezbjeđenja sigurnosti snabdijevanja, zaštite okoliša ili stvaranja jednakih uslova za konkurenciju, kao i to da će ovo pitanje pobliže definisati posebnim zakonima kojima se uređuju ovi sektori.

Članom 17. propisana su prava ugroženog kupca električne energije na subvenciju dijela troškova za utrošenu električnu energiju kao i prava zaštićenog kupca u pogledu nemogućnosti obustave isporuke električne energije zbog neplaćanja. Zakonom je definisano i to da Vlada Federacije donosi uredbu kojom uređuje pitanja od značaja za zaštitu ugroženih i zaštićenih kupaca kao i pitanja koja je potrebno urediti navedenom uredbom, te je definisan način obezbjeđenja potrebnih sredstava.

DIO TREĆI – REGULISANJE I NADZOR ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Članom 18. Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine određena je kao regulatorno tijelo koje reguliše i nadzire tržišta u sektorima električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije principi rada regulatorne komisije, nezavisnost regulatorne komisije te samostalnost u radu i odgovornost Parlamentu Federacije.

Članom 19.-21. propisan je pravni status Regulatorne komisije kao specijalizirane, samostalne i neprofitne organizacije, naziv i sjedište i pečat Regulatorne komisije.

Članom 22. propisani su opšti ciljevi rada Regulatorne komisije usmjereni na uspostavljanje stabilnog regulatornog okvira, promociju konkurentnog, efikasnog, fleksibilnog, sigurnog i ekološki održivog tržišta, unapređenje energetske efikasnosti i drugo.

Članom 23. propisane su opšte nadležnosti Regulatorne komisije uključujući izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti, nadgledanje rada subjekata, donošenje tarifnih metodologija i određivanje cijena i naknada, propisivanje uslova pristupa treće strane i drugo.

Članom 24. propisan je sastav Regulatorne komisije koju čine tri člana, kao i to da regulatorna komisija ima sekretara i zaposlenike u organizacionim jedinicama. Dodatno, propisan je i mandat članova Regulatorne komisije koji iznosi pet godina te mogućnost imenovanja istog lica u sastav Regulatorne komisije najviše dva puta.

Članom 26. propisana su ovlaštenja predsjedavajućeg regulatorne komisije te godišnje smjenjivanje članova Regulatorne komisije na položaju predsjedavajućeg.

Članom 27. detaljno je uređena procedura izbora i imenovanja članova Regulatorne komisije, uključujući uslove za izbor, provođenje javnog konkursa i imenovanje.

Članom 28. propisane su okolnosti zbog kojih član Regulatorne komisije ne može biti imenovan ili obavljati navedenu funkciju, što uključuje srodstvo sa drugim članom Regulatorne komisije, pravosnažnu osudu za krivično djelo i druge slučajeve.

Članom 29. propisan je prestanak mandata člana Regulatorne komisije i to za slučajeve isteka mandata ili prije isteka perioda na koji je imenovan po ispunjenju propisanih uslova. Kako bi se osigurao visok stepen nezavisnost Regulatorne komisije, što je jedna od obaveza iz relevantnih EU direktiva, zakonom su taksativno pobrojani razlozi za prestanak mandata kao i to da odluku o razrješenju donosi Parlament Federacije na osnovu obrazloženog prijedloga Vlade Federacije i poslije sprovedenog postupka u kome su utvrđene sve relevantne okolnosti.

Članom 30. propisana je obaveza Regulatorne komisije da donese statut kojim se uređuju nadležnosti, organizacija i upravljanje, ovlaštenja, finansiranje, javnost rada, zaštita povjerljivih informacija, akti Regulatorne komisije, te druga pitanja od značaja za njen rad.

Članom 31. propisana je obaveza Regulatorne komisije da donese etički kodeks i utvrdi pravila i principe etičkog ponašanja članova i radnika Regulatorne komisije, pitanja sprečavanja sukoba interesa, zloupotrebe položaja i postupanja sa povjerljivim informacijama.

Članom 32. propisan je način donošenja odluka Regulatorne komisije u redovnom postupku, kao i u slučaju kada član Regulatorne komisije dođe ili smatra da je u sukobu interesa.

Članom 33. propisana je javnost rada i pristup informacijama koje su u posjedu Regulatorne komisije.

Članom 34. propisano da Regulatorna komisija donosi opšte i pojedinačne akte koji su potrebni za njen rad i ostvarivanje nadležnosti, konačnost pojedinačnih akata, mogućnost pokretanja upravnog spora, dejstvo odluka te čuvanje akata i dokumentacije.

Članom 35. propisan je budžet regulatorne komisije te samostalnost u raspoređivanju budžeta što je izričit zahtjev iz relevantnih EU direktiva koji osigurava nezavisnost Regulatorne komisije. Dodatno, članom je propisano kako Parlament Federacije odobrava budžet Regulatorne komisije svake tri godine za trogodišnji planski period, obaveza objavljivanja budžeta te revizija finansijskih izvještaja i budžetska rezerva.

Članom 36. propisan je način finansiranja Regulatorne komisije iz prihoda od regulatornih naknada koje naplaćuje od imaoaca dozvola, jednokratnih naknada koje se obračunavaju u pojedinačnim postupcima pred Regulatornom komisijom te ostalih prihoda u skladu sa zakonom.

Članom 37. propisano je dostavljanje podataka Regulatornoj komisiji, korištenje podataka te nadležnost Regulatorne komisije za donošenje pravila kojim se uređuju pitanja vezana za redovno izvještavanje.

Članom 38. propisana je obaveza članova i zaposlenika Regulatorne komisije da čuvaju tajnost povjerljivih informacija te nadležnost za donošenje pravilnika kojim se uređuju ova pitanja.

Članom 39. propisana je nadležnost Regulatorne komisije za rješavanje žalbi i sporova u skladu sa zakonima kojima se uređuju sektori električne energije, prirodnog gasa, naftnih derivata i toplotne energije te drugim posebnim zakonima, kao i nadležnost Regulatorne komisije za donošenje pravilnika kojim se uređuju ova pitanja.

Članom 40. propisana je obaveza Regulatorne komisije da podnese izvještaj o radu Parlamentu Federacije najmanje jednom godišnje te da saraduje sa organima, institucijama, regulatornim komisijama i drugim energetske subjektima u Bosni i Hercegovini.

Članom 41.-43. propisano je provođenje regulatornog nadgledanja koje vrši Regulatorna komisija nad imaozima dozvola te vrste nadgledanja, dužnosti imatelja dozvole i ovlaštene osobe u postupku nadgledanja, sačinjavanje izvještaja o provedenom nadgledanju i sadržaj izvještaja, kao i mjere i sankcije za slučaj odstupanja od uslova dozvole ili za slučaj ustanovljavanja nepravilnosti koje su prouzrokovale ili mogu prouzrokovati štetne posljedice za krajnje kupce i učesnike na tržištu.

DIO ČETVRTI – UPRAVNI NADZOR

Članom 44. propisano je provođenje nadzora nad provedbom predmetnog zakona i propisa donesenih po osnovu predmetnog zakona.

DIO PETI - KAZNENE ODREDBE

Članovima 45. i 46. propisane su kaznene odredbe.

DIO ŠESTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članom 47. ustanovljava se kontinuitet rada Regulatorne komisije i obavljanja dužnosti članova Regulatorne komisije, te obaveza usklađivanja Statuta, rada i akata sa odredbama predmetnog zakona.

Članom 48. propisana je primjena propisa u prelaznom periodu do donošenja podzakonskih propisa po osnovu predmetnog zakona.

Članom 49. propisan je prestanak primjene zakona.

Članom 50. propisano je stupanje na snagu predmetnog zakona.

IV - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna novčana sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.

